

Životní prostředí – prostředí pro život

Problematika skládkových plynů při inventarizaci emisí z odpadového sektoru

Ing. Jiří Valta

Česká informační agentura životního prostředí

TK02010056 Rozvoj metodik pro reporting emisí a propadů skleníkových plynů a jejich projekcí, včetně projekcí emisí tradičních polutantů

Klíčová slova: Skládkový plyn, metan, NIS

Skládky odpadů jsou stále významnými koncovými zařízeními zejména pro odstranění směsného komunálního odpadu uložením. Z celkového pohledu nakládání s odpady, je dle dat ohlašovacího roku 2020, skládkováno stále 9,77 % všech produkováných odpadů, celkem 3.761.838 t (CENIA, 2022). U komunálních odpadů, jako samostatné skupiny odpadů, je podíl skládkování k celkové produkci komunálních odpadů 47,77 % (CENIA, 2022) a u odpadu katalogového čísla 20 03 01 Směsný komunální odpad 76,59 % (CENIA, 2022). Množství skládkovaného odpadu meziročně mírně klesá a s ohledem na stanovené cíle odpadového hospodářství lze předpokládat, že i nadále bude klesat.

Na skládky nejsou ukládány pouze inertní odpady, ale také odpady obsahující biologicky rozložitelné materiály. Jen např. ve směsném odpadu je jeho podíl cca 31 % (projekt *TIRSMZP719 – Prognózování produkce odpadů a stanovení složení komunálního odpadu*, VUT Brno, 2021). Ty jsou následně ve skládkovém tělese anaerobními procesy rozkládány a dochází k metanogenezi.

Metan je jedním z nejvýznamnějších skleníkových plynů a na skládkách podskupiny S-OO3 (skládky nebo sektory skládek určené pro ukládání odpadů kategorie ostatní odpad včetně odpadů s podstatným obsahem organických biologicky rozložitelných látek, odpadů, které nelze hodnotit na základě jejich vodného výluhu, a odpadů z azbestu), do kterých jsou ukládány převážně komunální odpady, je hlavní složkou skládkového plynu, cca 60 % (ČSN 83 8034 – Odplynění skládek, 2000). Aby nedocházelo k volným únikům skládkového plynu z provozovaných i rekultivovaných skládek, musí být skládky odpadů kategorie S-OO3 vybaveny odplyňovacím systémem, který prostřednictvím technických zařízení emise skládkového plynu redukuje (biofiltry, fléry, kogenerační jednotky).

V rámci Národního inventarizačního systému (NIS) proto vznikla potřeba po zpřesnění dat do výpočtu celkových emisí metanu ze skládek odpadů, na kterou reaguje projekt *TK02010056 Rozvoj metodik pro reporting emisí a propadů skleníkových plynů a jejich projekcí, včetně projekcí emisí tradičních polutantů*. Jedním z jeho výstupů je vývoj Národně specifické metodiky pro stanovení faktoru F (podílu metanu ve skládkovém plynu) ve zdrojové kategorii 5.A.1 (emise ze skládek), která bude v příspěvku prezentována.